

თარგმანი
TRANSLATION

აბდულჰაკ ჰამიდ თარჰანი (1852-1937)
„შთაგონების ადგილი“

ასმათ ჯაფარიძე
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
საქართველო, თბილისი.

აბსტრაქტი.

აბდულჰაკ ჰამიდ თარჰანი თურქი მწერალ-განმანათლებელია. მის შემოქმედებაში მჭიდროდ უკავშირდება ერთმანეთს დასავლური და აღმოსავლური კულტურის, პოეზიის ელემენტები. საოცარი პოეტური აღმაფრენით, მღელვარებით გამოირჩევა პოეტის ქმნილებები. ბუნებისა და სიყვარულის თემები ოსტატურად ენაცვლება ერთმანეთს. დიდი სულიერი ტკივილით, სასოწარკვეთილებით, წუთისოფლის ამაოებაზე ფიქრით არის გაჯერებული.

ლექსში „შთაგონების ადგილი“ პოეტი განმარტოვდება ბუნების წიაღში, ქალაქის ხმაურისგან შორს, რათა საფიქრალს მიეცეს. იგი ბუნებაში ღვთიურ ჰარმონიას ხედავს. მისთვის ღმერთი და ბუნება ერთი მთელია. ლექსის ლირიკულ გმირს სურს, რომ ამ მთლიანობის ნაწილი იყოს, მაგრამ სულიერი ტკივილი და სამშობლოს მონატრება უშლის ამაში ხელს.

საძიებო სიტყვები: ალქმა; მშვენიერი; ამაღლებული; სამშობლო; სამყარო.

თურქულიდან თარგმნა ასმათ ჯაფარიძემ

1.

ზღვის სანაპიროს მივაშურე, ადგილს, რომელიც
სამყაროს არსში ჩასაწვდომად დიდებულია,
ქვაზე მჯდომარეს, ამა სოფლისგან განმარტოებულს,
თეთრ სამოსელში გახვეულს და ღრმად დაფიქრებულს,
გულს სევდა, როგორც ლოდი, გაქვავებულ ტალღას რომ მოჰგავს
და რომელზედაც დინჯად ვზივარ, ღრმად დამწოლია.

ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,
ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

2.

უკაცრიელს ადგილთ ირგვლივ როს შეხედავ,
არ იფიქრო, თითქოს იყოს ცარიელი,
აქ ეს სივრცე გაჟღენთილა ოცნებებით,
სულს წყურია დარწყულება ამ ადგილას,
ჩემი ფიქრი ზევით-ზევით მიისწრაფის,
სურს გაგლიჯოს ცის სამანი ამ ფიქრებმა.
მაგრამ, ვაი, რომ უძლური ვარ ამისთვის,
უსუსური, უწეო და უუნარო,
მე არ ძალმიძს ამ უსასრულო სამყაროში
მივწვდე მიზეზს ყოველივეს, რაც არსებობს.
აი, ამით არის სავსე ეს მიდამო,
უმწეობით, დაბრკოლებით, წინაღობით,
მისწვდეს საწყისს სამყაროსას.

ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები,
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,
ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

3.

ქალაქის ხმაურს განრიდებულს მმოსავს სიმშვიდე,
აქ ყოველივე საიდუმლოს იტევს, უდიდესს,

ხეებიდან რომ იღვრება ფიქრი, მოდი, უყურე,
მდინარეები რომ საუბრობენ, მათაც უსმინე,
აქ სამყაროს ხმას გაიგონებ, შენ ყური უგდე.
ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები,
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,
ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

4.

შეეცადე, ფიქრი მისწვდეს უზენაესს,
რომლის წიაღშიც დაიბადა ეს ყველაფერი,
ეს ცა და მიწა ვისგანაც იშვა, ფიქრი მას სტყორცნე,
ზღვას დააკვირდი, თითოეულ წვეთს, უზარმაზარ ტალღებად
ქცეულს,
და იგრძნობ იმ ხელს, უხილავს, მაგრამ ასე აშკარას,
ერთ ენაზე რომ ამეტყველებს თითოეულ სულდგმულს.
ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები,
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,
ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

5.

სალამოა, ჰორიზონტი სიწითლეში ჩაკარგულა,
მისკენ მზირალს გიჰყრობს სევდა უძირო,
წარსულიც და მომავალიც ამოა, ბნელი, თანაც უმიზნო,
ამ სიბნელეს ცის სილურჯე ასხივოსნებს,
სიყვარულით დალდასმული გადაშლილა სამყარო,
ამ კოსმოსში კი ღმერთს ვხედავ სათაყვანოს.
ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები,
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,
ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

6.

ციო ვენერა მიწას ატომს დაეკონა,

ცას ფრინველი, თევზი ზღვაში, ღამურა თუ მთვარის შუქი,
ერთ წესს ღვთისას დაემონა.

გირჩევ, დაჯდე აქ, ქვის ლოდზე,
ზღვა რომ აკრავს და ქცეულა ამბიონად,
ზღვას და ხმელეთს დაინახავ, შემოქმედის საჩინო ხატს.
ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები,
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,
ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

7.

თანავარსკვლავედის მოძრაობა იდუმალი,
ჩრდილების მსგავსი დიდი საიდუმლო,
საით მიდიან პლანეტები, ნუთუ გაქრებიან უკვალოდ?
ყველა ქმნილებას შემოქმედის ფერხული გაუმართავს, უბადლო,
მაყრულს მოსძახიან, ბუნების ქორწილია,
ყველა ღმერთს ადიდებს უჟამოს.

ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები,
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,
ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

8.

ხეობაში შორეთიდან ხმა მოისმის, იდუმალი,
ამღერებულან ნაკადულნი მორაკრაკენი,
უჩვეულო ფერს შეუმოსავს ირგვლივ ყოველი:
ცისფერია ბალახი და მთები - ფერადი,
ცხვარს ვხედავ ვარდისფრად ელვარებს,
გარიჟრაჟს ოქროს კაბა ჩაუცვამს,
ზღვის ფერს სამყარო თვალებში შეგაფრქვევს.
ეჰ, ჩემო გულო, სევდით დადაღულო,
საყოველთაო მხიარულების ჟამს მოწყენილო.
ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები,
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,

ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

9.

დანისლულ მთებს გოგონა მიუყვება, პატარა,
ღამენათევი, იდუმალი ვარსკვლავი ცისკრის ცას აკიაფდა,
ზღვა ღელავს ნელა, დილის ნიავი, მსუბუქი და ეგზომ საამო
ქრის ჩემ გარშემო და ვგრძნობ ტკივილს, უსაშინლესი
მონატრების,

სამშობლოსგან განშორების ჭრილობებით დასერილ გულს
მძიმე დალად რომ დასტყობია.

ეს ღრუბლები, ტალღები და ვარსკვლავები,
თავს, ვით ხატი ღვთისა, დამფრქვევია,
სასწაული, ღმერთო, შენგან მოვლენილი,
ეს ხეები, მდინარენი, ეს ყვავილნი მხიარულნი,
ჩემდა გასაოცრად, მართლაც, რამდენია.

Abdulahk Hamid Tarhan (1852-1937) – „Place of Inspiration“

Asmat Japaridze

Tbilisi Ivane Javakhishvili State Universitu

Tbilisi, Georgia.

Abstract.

Abdulahk Hamid Tarhan (1852-1937) is a Turkish playwright and poet. He is one of the leading lights of the Turkish Romantic period. Elements of Western and Eastern culture and poetry are closely connected in his work.

Abdulahk Hamit in the poem "Place of Inspiration" secludes himself in the bosom of nature, away from the noise of the city, to give himself time to think. He sees divine harmony in nature. For him, God and nature are one whole. The lyrical hero of the poem wants to be a part of this whole, but the pain of his soul and longing for his homeland prevent him from doing so.

Keywords: Perception; Beautiful; Sublime; homeland; universe

Translated from Turkish by Asmat Japaridze